

Juryrapport Excellente Scholen 2015
Stedelijk Gymnasium Nijmegen, Nijmegen

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (vo)
20CI-0 Stedelijk Gymnasium Nijmegen (vwo)
Nijmegen

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Dhr. R. van Bruggen
Telefoonnummer	(024) 322 06 06
Emailadres	r.van.bruggen@stedelijkgymnijmegen.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De leeropbrengsten die we met onze leerlingen behalen zijn in schooljaar 2013/2014 stabiel gebleven in vergelijking met de resultaten in het schooljaar daarvoor. Onze gemiddelde doorstroomcijfers onder- en bovenbouw en gemiddelde CE-cijfers lagen opnieuw boven het gemiddelde van de zelfstandige gymnasia. Onze inzet om voor leerlingen die meer aankunnen dan gemiddeld een gevarieerd en uitdagend onderwijsaanbod te organiseren, hebben we versterkt. Ons nieuwe verdiepende vak natuurkunde-plus is positief geëvalueerd en zetten we voort. Hetzelfde geldt voor onze deelname aan het Pre-University College (PUC) of Science en aan de ontwikkeling van het PUC Humanities aan de Radboud Universiteit. In de onderbouw is een leerlijn Breinleren opgezet en in schooljaar 2014/2015 zijn we gestart we met een professionele leergemeenschap didactiek en ICT. Om ons excellentiebeleid verder vorm te geven, participeren we actief in de ontwikkeling van een honoursprogramma voor gymnasia. De resultaten van ons stimuleringsbeleid zijn onder andere zichtbaar geworden in excellente prestaties van onze leerlingen bij vrijwel alle bekende (inter)nationale olympiades. Zo behaalden onze leerlingen in de afgelopen jaren prijzen bij de IJSO, EUSO, olympiades wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, informatica, taalkunde, Duits en klassieke talen en bij (inter)nationale debatwedstrijden. Wij hebben driemaal op rij het predicaat Excellente School verworven en willen ons excellentiebeleid in de komende jaren met kracht voortzetten, en laten toetsen of wij opnieuw in aanmerking komen voor de daarbij horende landelijke erkenning.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft het Stedelijk Gymnasium Nijmegen het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

Onze school onderscheidt zich door haar grote ervaring op het gebied van heel slimme leerlingen (sinds 1983), het grote onderwijsaanbod, de verbredingsmogelijkheden, de specialistische leerlingbegeleiding, de keuzemogelijkheden (extra vakken en de F-kaart bijvoorbeeld), het schoolklimaat, het hoge niveau van de docenten (95% eerstegraads), de specialistische kennis (bijvoorbeeld ECHA-gediplomeerden), het versterkte talenonderwijs, onze drang om ons verder te ontwikkelen en de blik die naar buiten gericht is.

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Onder het motto 'A rising tide lifts all ships' biedt de school aan al haar leerlingen een zeer breed onderwijsaanbod van hoog niveau aan: veel extra vakken, zoals informatica, wiskunde D, filosofie, kunst drama en kunst beeldend, maatschappijwetenschappen, Spaans en NLT als volwaardige examenvakken. De leerlingen krijgen de mogelijkheid om meerdere profielen open te houden en mogen ongelimiteerd vakken kiezen. Daarnaast biedt de school de keuze uit gewone en versterkte talen voor Frans, Duits, Engels en natuurkunde-plus. Met ingang van 2015/2016 bieden we alle leerlingen Cambridge Engels aan, waarbinnen we een gewone stroom aanbieden en een Cambridge plus-variant. Essentieel is hier de mogelijkheid voor de leerling om zelf keuzes te maken. We

bieden aan, we stimuleren, maar de leerling maakt zelf zijn keuze. Dit is in lijn met het schoolmotto 'Kenniss, ontplooiing en vriendschap'.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

In het kort gezegd: leerlingen vanuit hun verschillende begaafdheidsprofielen laten excelleren. Vanuit die gedachte willen wij een breed en hoogwaardig programma van onderwijs en leerlingbegeleiding aanbieden dat in het teken staat van kennis, ontplooiing en vriendschap (deze drie woorden vormen tevens ons schoolmotto). In onze visie moet onderwijs kansen bieden tot ontplooiing, en uitdagen tot optimaal presteren voor alle leerlingen met voldoende ambitie en talent. Als categoriale school bedienen wij een relatief homogene populatie leerlingen, maar daarbinnen herkennen wij de grote verschillen tussen leerlingen, in capaciteiten, ambities en achtergronden. Wij streven ernaar ons onderwijs aan te laten sluiten bij die verschillen en vorm te geven vanuit een groot vertrouwen in de ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen.

Doelgroep

Alle leerlingen die willen en kunnen, hebben toegang tot ons brede aanbod van vakken en ontplooiingsmogelijkheden (zoals de debatclub, olympiades). Doordat we alle leerlingen testen bij de start in klas 1 hebben we de leerlingen die veel meer aankunnen goed in beeld, zodat we ze gerichte vormen van verbreding en begeleiding kunnen aanbieden. Naast het algemene ruime aanbod aan vakken kan deze groep deelnemen aan het verbredingsproject, college lopen aan de RU Nijmegen, deelnemen aan het Pre-University College of Science, olympiades en vanaf 2015/2016 ook aan het Honoursprogramma Gymnasia.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Leerlingen selecteren op begaafdheid en motivatie. Op basis daarvan ondersteuning aanbieden voor verbreding in onderpresteren. Zorgen dat er een breed aanbod is. Zorgen voor een blijvende cultuur waarin leren mag, excelleren eveneens, successen gevierd worden en de kopjes best boven het maaiveld mogen uitkomen. De leerling mag best 'een beetje anders' zijn. Het is niet erg als de leerling slimmer dan de docent is. Vragen stellen mag, het naadje van de kous willen weten ook. Initiatief wordt beloond.

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

Wij hanteren geen vaste definitie van talent. Uitgangspunt voor onze begeleiding van hoogbegaafden is het triadisch model van Joseph Renzulli, waarin hoogbegaafdheid gedefinieerd wordt in het snijvlak van de onderdelen creativiteit, intelligentie en motivatie. Het model is later aangepast door professor Mönks van de Radboud Universiteit, die er drie omgevingsfactoren aan toevoegde: familie, school en vrienden. Dit model is de basis voor ons Verbredingsproject dat werkt volgens het draaideursysteem. Leerlingen die duidelijk meer kunnen dan hun klasgenoten (manifest talent dus), krijgen de vrijheid de klas te verlaten om aan een eigen project te werken. Zij worden ondersteund door docenten. Het uitgangspunt voor verbreden is het idee dat een leerling die gestimuleerd wordt om kritisch te kijken naar welke lessen hij gezien zijn capaciteiten kan missen, sterker gemotiveerd is in de lessen waarin hij wel aanwezig is. In de verbreding worden zijn creativiteit en motivatie extra gestimuleerd.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

Een hoog percentage leerlingen dat meerdere profielen kiest. Een hoog percentage leerlingen dat een 7,5 of hoger gemiddeld haalt en een uitnodiging ontvangt van de Socrates International Honours Society. Een hoge schooltevredenheid bij leerlingen klas 6 die terugkijken op zes jaar gymnasium. In de terugkoppeling van de Radboud Universiteit Nijmegen blijkt dat onze leerlingen

goed presteren ten opzichte van het gemiddelde van de studenten afkomstig van diverse andere scholen.

Borging

Constance visitaties en 'critical friends' die meekijken, bijvoorbeeld de SHZG (Stichting het Zelfstandig Gymnasium) en de BPS-scholen (BegaafdheidsProfielScholen), tevredenheidsenquêtes van Kwaliteitscholen, onze vierjarige beleidscyclus.

Evaluatie

We hanteren een vierjarige beleidscyclus op basis van een schoolplan. We formuleren met het gehele managementteam dit schoolplan na uitgebreide consultatie van alle medewerkers, ouders en leerlingen en met goedkeuring van de medezeggenschapsraad. Elk jaar maken we een hiervan afgeleid jaarplan en bespreken dit tussentijds enkele malen met het managementteam en de medezeggenschapsraad. Dit kan leiden tot tussentijdse aanpassingen.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Didactische vernieuwing en leren werken met executieve functies en metacognitieve vaardigheden. Dit schooljaar is een didactiekteam gevormd dat de opvattingen, weerstanden, de al bestaande praktijk en behoeftes van alle collega's over differentiatie door interviews in kaart heeft gebracht. Op basis daarvan start het team een aantal projecten om meer differentiatie met behulp van ICT samen te ontwikkelen en toe te passen. Ondersteunend daaraan is de aandacht voor metacognitie en executieve functies (op studiedagen en in de screening in klas 2). Het zal in het eerste jaar onder andere gaan om ongeveer dertig docenten die in groepjes samen lessen ontwikkelen die recht doen aan de verschillen tussen leerlingen en die elkaars lessen ook bezoeken en nabespreken. De volgende jaren zal de volgende groep op deze wijze aansluiten aan de ontwikkeling.

Deelname aan het Honoursprogramma Gymnasia. Nieuw hieraan is dat dit programma vraaggestuurd is in tegenstelling tot het al zeer ruime aanbodgestuurde aanbod. Het HPG werkt aan een breed scala aan competenties, vastgelegd in 'rubrics' en gekoppeld aan externe toetsing. Het HPG probeert in overleg met de VSNU een civiel effect tot stand te brengen.

We kiezen ervoor om dit programma voor zowel de hoog presterende als de onderpresterende leerlingen open te stellen.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

De school brengt de plannen in de vorm van studiemiddagen, trainingen, samenwerkingsvormen in onder de docenten. Het betekent voor leerlingen meer mogelijkheden, voor docenten een uitbreiding van hun didactisch palet en in zijn algemeenheid een uitbreiding en versterking van het excellentieprofiel, zoals we dit al doen sinds 1983. Via de medezeggenschapsraad en de oudervereniging, het jaarlaagouderoverleg, het jaarlaagleerlingenoverleg en de leerlingenraad worden ouders en leerlingen geïnformeerd. Het didactiekteam organiseert een specifieke leerbetrokkenheid in het kader van differentiatie in de les.

Erkenning van buiten de school

Dit zien we terug in onze contacten met de Radboud Universiteit Nijmegen, het CBO (Centrum voor Begaafdheidsonderzoek), het predicaat BegaafdheidsProfielSchool, drie predicaten Excellente School op rij, contacten met Leonardobasisscholen (Het Talent en De Hazesprong).

Daarnaast heeft Ferry Haan van de Universiteit van Amsterdam een uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van ons Verbredingsproject op de leerprestaties van leerlingen bij wiskunde en de talen. Hieruit bleek een groot, positief effect.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 26 november 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

Het Stedelijk Gymnasium Nijmegen wil met haar excellentieprofiel alle leerlingen de kans geven hun talenten te ontwikkelen en waar nodig te stimuleren dat te doen. Alle leerlingen verlaten de school met een goed diploma aangevuld met een testimonium van andere, niet-curriculumactiviteiten. Leerlingen kiezen voor het verbredingsaanbod in de onderbouw. In de bovenbouw werken leerlingen met dubbele profielen, extra examenvakken en volgen ze lessen op de universiteit (PUC-programma). Even op de fiets voor een blok wiskunde op de Radboud Universiteit is geen uitzondering. Het rooster is in principe nooit een probleem om als leerling je vleugels uit te slaan. De F-kaart geeft de leerling de mogelijkheid zelf zijn onderwijs naar zijn hand te zetten, mits hij voldoet aan de strakke eisen deze vrijheid aan te kunnen. De school schuwt niet om ook de ingewikkelde leerling daarin mee te nemen: zorgleerlingen met autistische kenmerken en ook hoogbegaafden. De school is daarin een specialist.

De nadruk bij het omgaan met verschillen van leerlingen lag in het verleden en ligt nog steeds vooral buiten de reguliere lessen. Sinds een jaar heeft de school de koers verlegd en werkt ze ook hard aan differentiatie in de standaardles. Door ICT-mogelijkheden als ondersteuning van het onderwijs zijn er vele mogelijkheden ontstaan om aan die differentiatie vorm te geven. Kenmerken van dit gymnasium zijn de grondigheid en de bevoegenheid waarmee ze dit proces aanvliegt en velen ervoor zorgdragen dat het een succes zal worden.

De jury concludeert dat het Stedelijk Gymnasium een rijk geschakeerd excellentieprofiel heeft dat relevant is voor de doelgroep op de school.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De school voert bewust beleid ten aanzien van eigentijds onderwijs. Ze heeft dan ook drie achtereenvolgende jaren het predicaat Excellente School gekregen. Al jaren werkt ze gestaag vanuit de filosofie dat deze leerlingen recht hebben op kwalitatief hoogstaand onderwijs. Zij moeten zich zo breed mogelijk kunnen ontplooiën, via zowel verdieping als verrijking van het aanbod. De ambitie van de leerlingen en de docenten is groot. Het is op deze school heel gewoon om heel goed te zijn. Toch wordt telkens weer de vraag gesteld: doen we als school genoeg? De school heeft geconcludeerd dat het nu de hoogste tijd wordt, gezien de ontwikkeling van de moderne media, om ook in de reguliere lessen tegemoet te komen aan de onderwijsvraag van de individuele leerling. Daarbij zal de school nooit de hoge standaard die ze zichzelf oplegt, uit het oog verliezen. Vanzelfsprekend doorloopt de school ieder jaar de kwaliteitscycli en reflecteert ze op de uitstaande plannen.

De jury concludeert dat de school een weloverwogen aanpak heeft met betrekking tot het excellentieprofiel.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

De jury constateert dat de didactische vernieuwing en het leren werken met executieve functies en metacognitieve vaardigheden voortvarend ter hand zijn genomen. Een didactiekteam brengt allerlei zaken in kaart die binnen het schoolteam op dit terrein leven – weerstand maar ook behoeften van medewerkers. Op basis van deze uitkomsten is een aantal projecten opgestart, onder andere hoe ICT ten dienste van differentiatie een plaats te geven. Ongeveer dertig docenten zijn in dit proces actief betrokken. Zij worden samen geschoold door Edutrainers en komen bij elkaar op lesbezoek

en evalueren de lessen. Duidelijk nieuw aan dit proces is de vraaggerichtheid van de docenten. Hoewel hier en daar de werkdruk wel genoemd wordt, blijkt de jury dat men ondanks de vergrijzing van het team openstaat voor de nieuwe uitdaging. Dit is een prachtige opmaat naar het verder vraaggericht ontwikkelen van het onderwijs voor de leerlingen. Nu al zijn leerlingen betrokken bij het mediateam dat voorbereidingen treft voor het verder ontwikkelen van een ICT-rijke leeromgeving in de klas.

De jury concludeert dat ontwikkeling van het excellentieprofiel gegarandeerd is.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

De betrokkenheid bij de huidige nieuwe ontwikkelingen is groot, zowel bij de docenten als bij de leerlingen en dat geeft de vernieuwing een groot draagvlak. De bottom-up benadering heeft daartoe zeker bijgedragen.

Diverse gerenommeerde instituten als de Radboud Universiteit en het CBO hebben onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het onderwijs en de programma's op het Stedelijk Gymnasium, en alom luidt de conclusie dat de school uitstekend werk verricht. Ook is er intensieve samenwerking met de Leonardobasisscholen in de regio.

De jury concludeert dat het schoolbeleid en de schoolpraktijk van het Stedelijk Gymnasium Nijmegen intern en extern draagvlak en waardering hebben.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van het Stedelijk Gymnasium Nijmegen herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat de school haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

Op deze school wordt niet van project naar project gewerkt. Er is een vaste koers gericht op kwaliteit en verbreding van het onderwijs, 'al vanaf 1983', benadrukt de school niet voor niets. De focus ligt nu op differentiatie in de les, en is geheel in lijn met de koers die is uitgezet vanuit de visie dat de leerkracht de motor daarvan is samen met de leerling. Het woord enertie kent de school niet. Ze wil steeds weer het onderste uit de kan halen ten dienste van het beste onderwijs voor deze leerlingen, en zo krijgt prachtig onderwijs nog meer glans.

De jury concludeert dat het excellentieprofiel van de school toekomstbestendig is.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft het Stedelijk Gymnasium Nijmegen de volgende toelichting bij haar resultaten.

De scores op het centraal examen en schoolexamen zijn al vele jaren van een stabiel, hoog niveau. Hetzelfde geldt voor het rendement onder- en bovenbouw. Op de Opbrengstenkaart 2014 werd zichtbaar dat het rendement onderbouw (eenmalig) aan de relatief lage kant was. Op de Opbrengstenkaart 2015 is ook deze indicator weer op het niveau dat wij nastreven. Het aantal voortijdig schoolverlaters is miniem en wordt voor een deel verklaard door omstandigheden waar het registratiesysteem (nog) geen rekening mee houdt, zoals de (tijdelijke) voortzetting van de schoolloopbaan in het buitenland.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

Burgerschap

Goede resultaten op dit terrein blijken onder andere uit de jaarlijkse deelname van onze leerlingen aan het Europees Jeugdparlement en de nationale en internationale debattoernooien. We stimuleren de verantwoordelijkheid van onze leerlingen voor anderen verder in het Breinteam, waarin leerlingen bovenbouw onder begeleiding van een deskundige docent lessen verzorgen in breinleren in de onderbouw. In het kader van duurzaamheid is in schooljaar 2014/2015 het Greenteam gestart, dat fondsen heeft verworven voor de plaatsing van inmiddels dertig zonnepanelen op het dak van de school. Daarnaast starten we binnenkort met leerlingen het project Gezonde Schoolkantine om onze leerlingen te stimuleren tot gezond eetgedrag.

Sociaal-emotionele vorming

Met het zorgteam, aandacht voor leren leren in de mentorjaarprogramma's, faalangsttrainingen, examenvreesttrainingen en sinds twee jaar trainingen 'mindfulness' en dergelijke is er oog voor alle categorieën leerlingen met hun risico's. Jongere kinderen worden door ouderejaars begeleid (project Peer Support). De sociaal-emotionele vorming legt in onze visie de basis voor de leerprestaties van onze leerlingen. Dat blijkt uit de resultaten van de jaarlijkse tevredenheidsonderzoeken, waarin onze leerlingen de laatste jaren bovengemiddeld een positief oordeel geven over de sociale veiligheid, de extra begeleiding en de betrokkenheid en kwaliteit van de mentoren. De schoolcultuur ademt een sfeer van tolerantie voor het 'een beetje apart zijn' en we maken werk van het vieren van successen, stimuleren en uitdagen, als tegenwicht voor de overheersende 'zesjescultuur'.

Culturele vorming

Volgens het motto van de school – kennis, ontplooiing, vriendschap – zetten we op het gebied van de culturele vorming van onze leerlingen in op het stimuleren tot creativiteit en deelname aan de wereld van kunst en cultuur. Resultaten hiervan zijn moeilijk meetbaar te maken, maar worden zichtbaar in het grote aantal culturele activiteiten op school, waarvan we hier een niet volledige opsomming geven.

Wat de vakken betreft bieden we in klas 1 muziek, beeldende vorming en drama aan, waarvan de laatste twee vakken kunnen worden gekozen als examenvak, wat ieder jaar door een substantieel aantal leerlingen (ook buiten het profiel C&M) gedaan wordt. In de onderbouw zijn er verder dansworkshops, excursies naar het museum het Valkhof, het archeologisch Park Xanten, Lille en Luik. In de projectweek in jaarlaag 3 krijgen leerlingen de gelegenheid in te tekenen op projecten van hun eigen keuze. In dat aanbod zitten ieder jaar projecten met een culturele en klassieke achtergrond.

In de bovenbouw worden er regelmatig films en theatervoorstellingen bezocht. In klas 4 zijn er de jaarlijkse cultuurroute en een excursie naar Keulen. En last but not least zijn er de cultuurreizen naar Griekenland, Sicilië, Rome en Napels in het najaar van klas 5 in het kader van KCV.

Bijzondere vermelding verdient onze cultuurcommissie Apollo; leerlingen die zich ten doel hebben gesteld om de deelname aan en het bijwonen van culturele activiteiten op school door leerlingen te stimuleren. Te denken valt daarbij aan de muziekkavond, Bandfest, de jaarlijkse toneelvoorstelling in het kader van de Gymfuif, optredens van de Bigband en de eindexamenvoorstelling drama.

Internationalisering

Naast de uitwisselingen met partnerscholen in Duitsland en Frankrijk voor leerlingen met Goethe-Duits en DELF-Frans is er een culturele reis naar Londen voor leerlingen met Cambridge-Engels. Daarnaast is er een bijzondere drama-uitwisseling met een school in Rouen, Frankrijk.

Sport en bewegen

Het SGN is 'sportactieve school' en biedt ook verbreding aan voor leerlingen die op hoog niveau sporten. Zij krijgen de faciliteiten van een 'verbreder'. Een LO-docent begeleidt deze leerlingen.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding de volgende omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

Het Stedelijk Gymnasium Nijmegen wordt bezocht door 1319 leerlingen (teldatum oktober 2014). Circa 10% van de leerlingen komt uit een zogeheten armoedeprobleemcumulatiegebied (APC-gebied). Circa 15% van onze leerlingen kan als hoogbegaafd worden aangemerkt (onder wie versneld en/of onderpresterende leerlingen). Onze school telt relatief veel hoogbegaafde ASS-leerlingen en (heel) jonge leerlingen. Ongeveer 5% van de leerlingen heeft een geregistreerde ondersteuningsbehoefte (voorheen leerlinggebonden financiering).

In samenwerking met het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek (CBO) van de Radboud Universiteit Nijmegen worden al onze eersteklassers getest vlak voor de herfstvakantie. De resultaten worden besproken met het CBO, onze orthopedagoog, de mentor(en) van de leerling, leden van het Verbredingsteam dat de organisatie van het Verbredingsproject doet, en de verantwoordelijke conrector. Het doel van het testen is inzicht te krijgen in de intelligentie ('fluid intelligence', probleemoplossend vermogen), de intrinsieke motivatie (voor het niet-schoolse leren) en de houding ten opzichte van school (extrinsieke motivatie). In combinatie met opmerkingen van de basisschool, eventueel aanwezige eerdere testrapportages, informatie uit de privésfeer van de leerling en observaties uit de klas van de mentor wordt een beeld gevormd van het functioneren en de mogelijkheden van elke leerling en wordt bepaald wat er verder aan begeleiding nodig is. Dit kan betekenen deelname aan het Verbredingsproject voor de zeer slimme en zeer gemotiveerde leerling (het manifeste talent), POP-begeleiding voor de slimme maar niet-gemotiveerde leerling (het latente talent) of eventueel andere vormen van begeleiding zoals huiswerkbegeleiding, studievaardigheidstraining, sociale-vaardigheidstraining of individuele begeleiding. Ook is er een aparte begeleiding van (zeer) jonge leerlingen (het betreft hier dan leerlingen die soms twee keer versneld zijn op de basisschool).

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

De school bereidt de leerlingen voor op wetenschappelijk onderwijs. Ongeveer 95% van de leerlingen kiest voor een universitaire studie in binnen- of buitenland.

De school biedt aan haar bijzondere populatie met 'gewone' vwo-leerlingen, meer- en hoogbegaafden een uitgebreid vakkenaanbod en speciaal aanbod om ervoor te zorgen dat iedere leerling voldoende uitdaging krijgt en niemand zich hoeft te vervelen.

Dat aanbod wordt besproken onder het kopje "Excellentieprofiel van de school".

Kort kunnen we hier noemen:

- een breed aanbod aan examenvakken (bijzondere vakken: informatica, wiskunde D, NLT, maatschappijwetenschappen, Spaans, kunst drama, kunst beeldend, kunst algemeen, filosofie);
- competitie-elementen als deelname aan olympiades en debatten (nationaal en internationaal);
- voortzetting van het PUC of Science excellentieprogramma.

Nieuw is:

- Cambridge voor iedereen op een gewoon en een versterkt niveau ter keuze;
- Honoursprogramma Gymnasia;
- ondernemerschap (in samenwerking met de Nijenrode Business Universiteit).

Start van het vak science: meer bèta in de onderbouw, voerend naar een doorlopende leerlijn wetenschappelijk onderzoek.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Goed**

De school houdt de resultaten van haar leerlingen doorlopend bij. Er wordt gewerkt met het registratiesysteem SOMtoday. Afdelingsleiders, mentoren, docenten, ouders en leerlingen hebben inzage in de prestaties en het actuele gemiddelde voor de vakken. De mentoren en afdelingsleiders hebben ook toegang tot het zorgkwadrant van het leerlingvolgsysteem. De school werkt met een intern en een extern zorgadviesteam (ZAT) voor leerlingen die problemen hebben bij het leren of in de persoonlijke sfeer. Mentoren/afdelingsleiders signaleren en leggen de problemen aan het ZAT voor, het liefst preventief.

Voor rekenen en taal worden de deel-Citoscores voor de mentoren in kaart gebracht, zodat zij vanaf de start in klas 1 op de hoogte zijn van de sterke en zwakke kanten van de leerlingen. Waar nodig kan steunles ingezet worden.

Natuurlijk neemt de school vanaf klas 5 deel aan de Rekentoets. Leerlingen met een cijfer onder de 6 in klas 5 krijgen verplichte bijspijkerlessen en nemen deel tot ze minimaal een 6 hebben behaald (niet een 4,5).

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Voldoende**

Onze docenten zijn zeer betrokken bij hun vak en de leerlingen. Ze zijn in staat om de vele vragen van de gymnasiumleerlingen te beantwoorden en samen met hen de diepte in de leerstof te verkennen. Het niveau van de lessen is hoog. Waar de school al een uitgebreid pakket voor differentiatie buiten de les aanbiedt of in de vorm van versterkte (plus)vakken, is zij ook op zoek naar meer maatwerk binnen de lessen.

Ondersteuning

Eigen oordeel ondersteuning: **Goed**

Alle leerlingen volgen het standaardaanbod van de school, tenzij blijkt dat dit niet gaat.

Bijvoorbeeld in het geval van leerlingen die bekend zijn met ASS-problematiek, kan het voorkomen dat een onderdeel van het programma aangepast wordt. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) staat uitgebreid beschreven welk ondersteuningsaanbod de school biedt. Naast de remediërende onderdelen is er het aanbod dat gericht is op de begeleiding van leerlingen die meer aankunnen, maar daarvoor niet gemotiveerd zijn. In de POP-begeleiding (persoonlijk ontwikkelingsplan) wordt een leerling geholpen zijn motivatie voor het leren te (her)ontdekken met als doel het gymnasiumdiploma te halen. Dit is een individuele aanpak voor onderbouwleerlingen.

Bovenbouwleerlingen met deze problematiek krijgen een groepsgewijze begeleiding hierin. De jonge kinderen (11 jaar) of de jong-jonge kinderen (10 jaar) worden extra begeleid in het proces van overgang van po naar vo en wennen aan de school.

Nieuw is de beslissing om de taal-, reken- en studievoordighedenpercentielen van de Cito-eindtoets in het leerlingvolgsysteem op te nemen om al in een vroeg stadium aanwezige informatie te kunnen inventariseren met als doel de diagnostiek op deze drie deelgebieden te versterken en te ondersteunen (zowel op school- als op leerlingniveau).

In klas 2 is dit jaar voor het eerst een jaarlaagbrede screening op executieve functies gedaan met als doelen het signaleren van leerlingen die achterblijven, het beschrijven van hun deficiënties en het gericht ondersteunen bij het wegwerken daarvan. Daarbij is gebruik gemaakt van vragenlijsten ingevuld door de leerlingen, de mentoren en de ouders. Leerlingen die laag scoren, krijgen een gerichte training. Voor leerlingen die onvoldoende baat hebben bij deze eerste stap van de begeleiding, is er een vervolg in de vorm van een strategietraining.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

In een klimaat waar je een beetje anders mag zijn, waarin je leren leuk mag vinden, waarin je fouten mag maken, het niet gek is als je vragen stelt of een snellere oplossing bedacht hebt dan de leraar, en waarin initiatief van leerlingen gewaardeerd wordt, ervaren leerlingen dat ze mogen zijn wie ze zijn. Uitgangspunten zoals deze vormen een betere leidraad voor alledaags gedrag dan strakke regeltjes. De afspraken met betrekking tot cijfers, toetsing en bevordering zijn transparant en betrouwbaar. In het gesprek met leerlingen wordt gedrag positief geformuleerd. We spreken bij voorkeur over de leerlingen mét de leerlingen. De basis is het vertrouwen in de talenten en goede wil van leerlingen. Dat geldt mutatis mutandis ook voor de medewerkers.

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

De periodieke tevredenheidsenquêtes tonen aan dat leerlingen en ouders de school als veilig ervaren. Pesten komt ook bij ons voor, maar gemiddeld minder dan bij andere scholen volgens de vierjaarlijkse Gelderse E-MOVO-enquête. Ouders zijn tevreden over de aanpak van pestsituaties, er wordt snel gesignaleerd, signalen worden serieus genomen en er wordt snel gereageerd. Het beleid van de school ligt vast in een pestprotocol. De school experimenteert met de No Blame-methode die goed aansluit bij de eigen schoolpraktijk. Incidenten worden geregistreerd (volgens het format van de inspectie) en deze incidentregistratie wordt regelmatig besproken in de schoolleiding en het onder- en bovenbouwteam. Het gehele managementteam heeft een studiemiddag bijgewoond om de procedures voor de inzet van de contactpersonen en vertrouwenspersonen aan te scherpen.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

Leerlingtevredenheidsonderzoeken, E-MOVO-onderzoek en incidentenregistratie.

E-MOVO-onderzoek 2012: de resultaten onder leerlingen van jaarlaag 2 en 4 vertonen in vergelijking met 2007 een positieve tendens. Zo zien we relatieve dalingen in het aantal leerlingen dat pest en gepest wordt en depressieve gevoelens en/of negatieve seksuele ervaringen heeft. Ook ten opzichte van de benchmark (7000 leerlingen vo in Oost-Nederland) steken de scores van onze leerlingen (sterk) positief af. Niettemin geeft 8% van onze leerlingen in klas 2 en 4 aan in de voorgaande drie maanden gepest te zijn en 11% geeft toe zelf meegedaan te hebben met het pesten van anderen. Positief is weer dat een nog kleiner percentage leerlingen dan in 2007 een negatieve houding heeft ten opzichte van homoseksualiteit.

Leerlingtevredenheid Kwaliteitscholen brugklas november 2014: 93,1% antwoordt bevestigend op de stelling 'Ik voel me veilig op school'. In het onderzoek leerlingtevredenheid eindexamenklas van mei 2014 is de score op deze vraag 96,8%.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

In het schoolplan legt de school, op basis van de visie en de missie van de school, de beleidsvoornemens telkens voor een periode van vier jaar vast. Een van de belangrijkste uitgangspunten bij het formuleren van zowel de visie en missie als de meer specifieke beleidsvoornemens is het streven naar kwaliteit. Kwaliteitszorg zien we als het zicht houden op en verbeteren van kwaliteit volgens het systematisch doorlopen van de cirkel van Plan, Do, Check, Act (PDCA). Op het Stedelijk Gymnasium Nijmegen gebeurt dat in algemene zin in de beleidscyclus van schoolplan en schooljaarplannen. In meer specifieke zin gebeurt dat door het vormgeven en uitvoeren van kwaliteitsbeleid: op systematische wijze en continu nagaan of de school waarmaakt

wat zij in plannen en beleidsvoornemens belooft. In dat kader participeert de school in tal van tevredenheidsonderzoeken en externe evaluatieprogramma's. Met andere categorale gymnasia worden onderlinge visitaties afgelegd. Als lid van de Vereniging BegaafdheidProfielScholen nemen we iedere vier jaar deel aan een audit naar de kwaliteit van onze begeleiding van en ons onderwijs voor hoogbegaafden.

In ons leerlingvolgsysteem (SOMtoday) worden alle gegevens van leerlingen (cijfers, verzuim) vermeld. Met vier jaarlijkse evaluatiemomenten (rapportvergaderingen) is sprake van een permanente monitoring van de onderwijsresultaten. Met ons systeem van vier jaarlijkse Q-weken en centraal georganiseerde toetsen garanderen we een constante kwaliteitsbewaking van ons onderwijs. In de vaksecties worden de resultaten van toetsen in de Q's consequent gezamenlijk geëvalueerd. Voor de niveaubewaking van het SE is enkele jaren geleden een kwaliteitszorgsysteem schoolexamens ingevoerd. Een keer per twee jaar voert de schoolleiding een gesprek met alle vaksecties over de uitvoering en resultaten van het SE aan de hand van zelf ontwikkelde rubrics schoolexamen.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
	afname		respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2013	68	7,04	6,74
Oudertevredenheid	Ja	2014	69	7,71	7,13
Leerlingtevredenheid	Ja	2014	138	7,31	6,73

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

In het kwaliteitsonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs in het kader van het Onderwijsverslag van april 2014 staat hierover het volgende. "Op verschillende onderdelen kent het Stedelijk Gymnasium Nijmegen een sterk kwaliteitsbeleid. Opbrengsten worden zorgvuldig in kaart gebracht, geanalyseerd in samenwerking met de vaksecties en docententeams, opdat ook in de toekomst de resultaten zich goed blijven ontwikkelen. De verbeterplannen bevatten concrete afspraken om de kwaliteit van de opbrengsten en het onderwijs te verbeteren. (. . .) Met docenten worden regelmatig functioneringsgesprekken gevoerd. Deze maken deel uit van een al tien jaar beproefde, volledige PDCA-cyclus waarbij een competentiemodel de basis biedt voor afspraken over concrete gedragsverbeteringen."

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie. Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport. De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum: de leerlingen behalen cognitieve leerresultaten in examenvakken en resultaten in door- en uitstroom die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overstemming zijn met wat van een goede school verwacht mag worden.

De school laat over vele jaren een hoog gemiddeld niveau zien zowel bij de kernvakken als bij alle overige examenvakken. Het gemiddelde examencijfer is boven het landelijk gemiddelde. Bij de kernvakken is dat 6,9 en bij de overige examenvakken is dit 7,3.

Het Stedelijk Gymnasium Nijmegen behaalt resultaten die van een goede school verwacht mogen worden.

Resultaten niet verplicht curriculum: de school kan op andere gebieden dan het verplichte curriculum het bereikte niveau zichtbaar maken.

De school biedt een breed scala van extra examenvakken aan zoals informatica, wiskunde D, filosofie, kunst drama, kunst beeldend, maatschappijvakken, Spaans en NLT. Bovendien mogen leerlingen meerdere profielen openhouden en een ongelimiteerd aantal vakken kiezen. In het algemeen is de belangstelling voor natuurvakken groot; daarbij moet natuurkunde-plus zeker genoemd worden. Vanaf dit schooljaar krijgen alle leerlingen Cambridge Engels en ze kunnen kiezen voor Goethe-Duits en DELF-Frans.

Verder participeren leerlingen veelvuldig in allerlei landelijke en internationale competities als olympiades en culturele programma's.

De jury stelt vast dat Stedelijk Gymnasium Nijmegen een goede school is met een uitermate breed aanbod.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Het Stedelijk Gymnasium Nijmegen bereidt de leerlingen voor op wetenschappelijk onderwijs. Bijna alle leerlingen kiezen voor een universitaire opleiding in binnen- of buitenland. Door de bijna onbeperkte keuzemogelijkheden en ambitieuze omgeving worden de leerlingen zeer adequaat voorbereid op een studie op academisch niveau. Door ook deelname aan allerlei maatschappelijke evenementen op het gebied van politiek en bijvoorbeeld duurzaamheid is de maatschappelijke component sterk aanwezig. De school noemt zich gezien de hele context een 'maatschappelijk gymnasium'.

De jury concludeert dat de school toekomstige wereldburgers opleidt.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Alle leerlingen worden in leerjaar 2 gescreend op talenten, sociaal-emotionele ontwikkeling, mogelijke deficiënties. Het doel van deze test is om van meet af aan de leerling in beeld te hebben en preventief zaken aan te kunnen pakken om uitstroom te vermijden. Dit sluit aan bij het beleid ook leerlingen uit niet-academische milieus en leerlingen met handicaps van welke aard dan ook de kans te geven een gymnasiumdiploma te behalen. Via het registratiesysteem SOMtoday waarin alle belanghebbenden inzage hebben, wordt nauwkeurig gevolgd hoe een leerling zich ontwikkelt. Mentoren en afdelingsleiders hebben ook toegang tot het zorgkwadrant. Zowel een intern als een extern ZAT functioneert in de school. Vanaf klas 5 worden leerlingen voor vakken met een cijfer onder de 6 dringend uitgenodigd deel te nemen aan bijspijkerlessen. De jury stelt vast dat de hele leerling in beeld is, niet alleen zijn cognitie en de ontwikkeling daarvan.

Didactisch handelen: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De lessen zijn van bijzonder hoog niveau. Buiten de lessen om hebben de leerlingen alle gelegenheid zich verder te verdiepen in extra stof onder begeleiding van de betrokken docenten.

De school is op dit moment zeer gedegen op weg om ook binnen de reguliere lessen meer maatwerk te bieden, waarbij ze ICT als hulpmiddel gaat inzetten. Omdat de school op zoek is naar meer differentiatie binnen de les, sluit de jury zich aan bij het oordeel van de school 'voldoende' voor deze standaard.

Ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Zowel voor leerlingen die meer aankunnen dan het standaardcurriculum, als voor leerlingen voor wie het standaardcurriculum al een uitdaging is, heeft de school een passend aanbod. In het schoolondersteuningsprofiel staat beschreven wat de school inzet om alle leerlingen een gymnasiumdiploma te laten behalen. Er is remediërende hulp en motivatieproblemen worden aangepakt in POP-begeleiding. De school heeft dit jaar besloten de percentielgegevens van de Cito-eindtoets op gebied van taal, rekenen en studievoordigheden in het leerlingvolgsysteem op te nemen om eventueel vroegtijdig daarmee de slag te gaan. De school speelt een toonaangevende rol in de opvang van hoogbegaafde leerlingen.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Aan de basis van deze schoolgemeenschap staan vertrouwen en respect voor elkaars talenten en goede wil. Dit geldt zowel voor de leerling als voor de docent. Met elkaar proberen het maximale te bereiken. Iedereen kan zichzelf zijn en afspraken binnen de school over cijfers, toetsing en bevordering zijn voor eenieder transparant.

Veiligheid: schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De leerlingen, de docenten en de ouders ervaren de school als veilig. Problemen als pesten komen natuurlijk ook op deze school voor. Signalen in dit verband worden opgevangen, er wordt snel iets mee gedaan en er wordt nagedacht hoe ermee om te gaan. De school scoort erg hoog op de stelling 'ik voel me veilig op deze school', namelijk een 8,9 tegenover het landelijk gemiddelde van 8,0. De jury concludeert dat schoolklimaat en veiligheid aangenaam geregeld zijn.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. In het schoolplan heeft de school voor vier jaar haar beleidsvoornemens vastgelegd en deze in jaarplannen nader uitgewerkt. Via de PDCA-cyclus houdt ze jaarlijks de vinger aan de pols hoe het met de voornemens is gesteld. Centraal in de beleidsvoornemens staat steeds de kwaliteit van het werk in de school. Samen met andere gymnasia in het land organiseert het Stedelijk Gymnasium Nijmegen visitaties om ook met vreemde ogen naar de kwaliteit van het onderwijs te kijken. In het kader van het hoogbegaafdheidsprofiel organiseert de vereniging van deze scholen om de vier jaar een audit. Een vast onderdeel van de kwaliteitszorg is de analyse en bespreking van de SE-gegevens.

Conclusie: de jury stelt vast dat de school haar doen en laten systematisch, professioneel evalueert en eventueel aanpast.

Kwaliteitscultuur: de school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. In 2014 heeft de Inspectie van het Onderwijs in het kader van het Onderwijsverslag nog

een oordeel over de kwaliteitscultuur uitgesproken. De inspectie vindt dat de school een sterk kwaliteitsbeleid heeft. Opbrengsten worden zorgvuldig geanalyseerd en verbeterplannen zijn gekoppeld aan concrete afspraken. Er worden tijdig functioneringsgesprekken gevoerd en de PDCA-cyclus wordt al jaren nauwlettend gevolgd. Een mooi compliment voor de school.

4. Conclusie van de jury

Het Stedelijk Gymnasium Nijmegen is voor een groot deel gehuisvest in een oude ambachtsschool in het centrum van de stad aan de Kronenburgersingel. In de school zijn op twee centrale plaatsen met grote letters twee boodschappen gebeiteld: 'praesens imperfectum' en 'futurum perfectum erit'. In het Nederlands: we zijn er nog niet, maar we doen ons best om het zo goed mogelijk te maken.

Kortom, voor altijd werk aan de winkel voor de vaklui in deze school. Het zijn geen dode letters in een dode taal in deze dynamische school.

Het Stedelijk Gymnasium Nijmegen heeft een herkenbaar excellentieprofiel dat doorwerkt in de school als geheel en de reputatie van de school versterkt. Het zeer brede aanbod met veel keuzemogelijkheden komt ten goede aan alle leerlingen. De school heeft eerder het predicaat Excellente School 2012, 2013 en 2014 behaald en blijft zelf nog leren om het onderwijs op een hoog niveau te houden.

De jury heeft geconstateerd dat de algemene onderwijskwaliteit nog steeds voldoet aan de vereiste standaarden. De examenresultaten laten wederom een positief beeld zien. Leerlingen en docenten zijn ambitieus en tevreden over de mogelijkheden die de school hen biedt. Het schoolklimaat is stimulerend en het onderwijs blijft zich ontwikkelen, nu richting een meer differentiërende didactiek, waardoor de les meer op de individuele leerling kan worden afgestemd. Tot slot is de kwaliteitscultuur volgens de jury hoogstaand.

Alles overziende is de jury van oordeel dat het Stedelijk Gymnasium Nijmegen op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School vwo toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod; het eigenaarschap van het aanbod ligt bij het team. Het is dekkend voor de examenprogramma's. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie.

De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren en ze geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken. Er gaat geen lestijd onnodig verloren en leerlingen benutten het geboden onderwijsprogramma maximaal. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt en analyseert de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt uitgaand van de eigen capaciteiten en ten opzichte van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen het onderwijs niet genoeg lijken te benutten, gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

1.4 Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften extra aanbod en begeleiding gepland. Deze ondersteuning is gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de

leerling. Voor de leerlingen die structureel onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt deze zo nodig bij.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Voor elke leerling is een leraar beschikbaar die zijn/haar ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij problemen (mentor).

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren, wordt door de leraren breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle geledingen in de instelling.

De schoolleiding, leraren en het ondersteunend personeel werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De

school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.